

# Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat

Matumuuna piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 34 13. juni 2023-meersup, Inatsisartut Inatsisaat nr. 60 25 november 2024-meersumi allannguutai ilanngullugit, nalunaarutigineqassaaq.

## Kapitali 1

*Atuuffia, siunertaq, nassuiaatit aamma oqartussaasut pillugit aalajangersakkat*

### *Atuuffia*

§ 1. Inatsisartut inatsisaat Kalaallit Nunaata oqartussaaffiini nunami imaanilu aalisarnikkut piniarnermut aallaaniarnermullu atuuppoq.

### *Siunertaq*

§ 2. Piniagassatut isumalluutit pissusissamisoortumik uumasooqassutsimullu illersorneqarsinnaasumik atorneqarnissaasa qulakkeerutigineqarnissaat Inatsisartut inatsisaanni siunertaavoq. Inatsisartut inatsisaata aqunneqarnerani tullinnguuttut makku pingaartinneqassapput:

- 1) piniagassat piujuartinnissaat aamma kinguaassiortuarnissaat,
- 2) uumasorsiuut siunnersuinerat nalinginnaasoq aamma piniartut atuisullu ilisimasaat naapertorlugit piniakkanut naapertuuttumik ukiullu qanoq ilinerani atorluaaneq, nalilersuinermi naligiissinneqartarput,
- 3) piniarnermik inuussutissarsiteqarneq inuussutissarsitinilu tassunga attuumassuteqartunik tunngaveqarluni aningaasaqarnikkut sulisoqarniarnikkullu tunngasut mianerinninnissat,
- 4) inuussutissarsiornikkut soqutigisaqaqatigiit allat,
- 5) Innuttaasut asiarsinnaanermik kulturikkullu pisariaqartitaat, aamma
- 6) nunat marluk, nunap immikkoortuini aamma nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutit.

*Imm. 2.* Piniarnermut aallaaniarnermullu tunngasutigut aqutsinermi kattuffiit attuumassuteqartut kiisalu Piniarneq pillugu Siunnersuisooqatigiit aqutugalugit piniartut atuisullu ilisimasaasa ilanngunneqarnissaat ilaatigut pingaartinneqassapput.

*Imm. 3.* Piniarnermut aallaaniarnermullu tunngasunik aqutsinermi piniartut atuisullu ilisimasaannik katersinikkut ilanngussisinaanissaq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut

aalajangersaasinnaapput, tak, imm. 2.

*Nassuiaatit*

§ 3. Inatsisartut inatsisaanni uku imatut paasineqassapput:

- 1) Aqutsineq: Uumasunik pisassiiffusartunik agguaassineq agguaasseqqinnerlu imaluunniit uumasunik pisassiiffusanngitsunik kiisalu piniarnermut uppersaatinik tunniussisarneq aamma pisisimasat pillugit nalunaarutit tiguneqarnerannik aqutsineq Namminersorlutik Oqartussat kommunillu isumagisarpaat.
- 2) Qinikkatut suliaqarneq: Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat Qinikkatut Pisortanillu Toqqakkatut suliaqarneq pillugu nalunaarutaannut naapertuuttumik paasineqassaaq.
- 3) Piniarnermi aallaaniarnermilu peqataaneg: Inuk kinaluunniit aallaammik imaluunniit piniummik allamik nammineq iliuuseqarluni atuilluunniit uumasunik nikeriarsinnaajunnaarsitsisoq, ikiliisoq toqutsisorluunniit.
- 4) Inuussutissarsiutigalugu piniarneq aallaaniarnerlu: Pisisap tamakkerlugu ilaannakortumilluunniit tuniniarneqarnissaa siunertaralugu piniarneq aallaaniarnerlu.
- 5) Piniarnermut aallaaniarnermullu sakkut: Sakkut akuerisaasut, uumasup toqunneqarnissaa siunertaralugu piniarnermi aallaaniarnermilu atorineqartut.
- 6) Angallat imaluunniit qamutit nunakkoortit: Suulluunniit imaatigut, nunakkulluunniit assartuutit, piniarnermut aallaaniarnermullu imaluunniit piniariarfissamukarnermi piniariarfissameereernermilu assartuutit atorineqartut.
- 7) Inuiaqatigiinnut kalaallinut aalajangersimasumik attuumassuteqartut: Inuk kinaluunniit ukiumi ullorsiateqarfusumi qaammatit arfinillit sinnerlugit Kalaallit Nunaanni inuit allattorsimaffiannut nalunaarsoqqasoq, Kalaallit Nunaanniittoq aamma Kalaallit Nunaannut akileraartussaataasooq.
- 8) Ingerlatsivik: Uumasut piniakkat pisassiiffusartut aamma pisassiiffuneq ajortut pillugit aalajangiisoqarsimatillugu, Naalakkersuisut kommunilu pingaarnertut ingerlatsineq isumagisarpaat.
- 9) Saniatigooralugu piniarneq aamma saniatigooralugu aallaaniarneq: Pisap nammineq atorineqarnissaa siunertaralugu piniarneq aallaaniarnerlu.
- 10) Ataatsimoorluni piniarneq: Akuersissut ataatsimoorusaaq imaluunniit inummut namminermut atugassiaq atorlugu piniartut arlallit piniaqatigiinnerat.
- 11) Akuersissut aamma akuerineqarneq: Uumasunik aalajangersimasunik piniarnissamut aallaaniarnissamullu immikkut ittumik akuerineqarneq, inummut ataatsimut angallammulluunniit ataatsimut Naalakkersuisunit tunniunneqartoq.
- 12) Pingaarnertut tunisassiortoq: Inuk kinaluunniit pingaarnertut tunisassiornermik isumaginnittoq, ima paasillugu, uumasunik nujuartanik piniagassanik piniarnermi aallaaniarnermilu pisanik tunisassiortoq. Matumani nioqqutissiat nutaat, taakku inaarlugit tunisassiarineqannginneranni, inunnit nerineqartussat pineqarput.
- 13) Uumasut ajornartorsiutaasartut: Uumasut kiisortut, qimaatinniarsarineqaraluarlutik nunap immikkoortuinut inoqarfusunut takkuttartut, inunnut aamma pigisanik immikkut aningaasaqarnikkut nalilinnik ulorianartorsiortitsisinnaasartut. Imaluunniit neqissaqarniarneq eqqarsaatigalugu uppersaatailimmik uumasut kiisortut uumasunut nujuartanut ajoqusiinissamut aalerinartorsiortitsisinnaasut.

## *Nakkutillineq aamma misissuisarneq*

**§ 4.** Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkat malinneqarnersut Naalakkersuisut nakkutigissavaat.

*Imm. 2.* Inatsisartut inatsisaat una malillugu Naalakkersuisut ingerlatsinermut naleqquttunik oqartussaaffinnik tamakkiisuusumik ilaannakortumilluunniit kommunalbestyrelsinut tunniussisinnaaneratt pillugu Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaasinnaapput

**§ 5.** Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup nakkutilliinermik oqartussaasutut Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkat malinneqarnersut misissugaralugillu nakkutigissasai.

*Imm. 2.* Kalaallit Nunaanni Aalisarnermut Piniarnermullu Nakkutilliisoqarfiup saniatigut nakkutilliisussanik allanik Naalakkersuisut toqqaasinnaapput.

## **Kapitali 2**

*Piniarsinnaanissamut aallaaniarsinnaanissamullu piumasaqaatit.*

### *Piniarnermut allagartat*

**§ 6.** Inuit akuersissutillit kisimik piniarlutillu aallaaniaqqusaapput. Akuersissut inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik imaluunniit sunngiffimmi piniarnermut allagartamik peqartunut tunniunneqartarpoq, taamaattorli tak. § 16.

*Imm. 2.* Piniarnermut allagartanik tunniussisarnermut akisussaaffik Naalakkersuisut kommunalbestyrelsinut tunniussinnaavaat.

### *Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartallit*

**§ 7.** Inuussutissarsiutigalugu piniarnissamut aallaaniarnissamullu akuersissut, inunnut 15-inik ukioqalereersimasunut taamaallaat tunniunneqarsinnaavoq aamma taanna:

- 1) Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut aalajangersimasumik attuumassuteqarpoq,
- 2) Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqassaaq aamma qaammatini kingullerni 24-ni Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimassaaq, taamaattorli takuuk § 10, imm. 1. nr. 1,
- 3) Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaataaavoq aamma ukiuni ullorsuteqarfiusuni kingullerni 24-ni Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaataaassaaq.
- 4) aqutsiveqarfiusumi piniarnikkut aallaaniarnikkullu inuussutissarsiuteqarfiusussami piniarnermut aallaaniarnermullu atortunik pisariaqartunik pigisaqassaaq, pisariaqartitsinerlu naapertorlugu angallat imaluunniit assartuut motoorilik ilanngullugu pigissallugu, aamma
- 5) piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitaqartunut isertitat tamarmiusut ikinnerpaamik 50%-iisa nalinginik isertitaqassaaq, tak. § 8.

*Imm. 2.* 1-imi, nr. 1-5, piumasaqaatit apeqqutaatinnagit Naalakkersuisut inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aallaaniarnermullu akuersissuteqarnissamut atugassartitaasut piumasaqaatillu pillugit

maleruagassanik sukumiinerusunik aalajangersaasinnaapput.

§ 8. Pineqartup isertitaasa tamarmiusut nalilersuiffigineranni pissutsit tulluuttut ilanngunneqassapput, tak. § 7, imm. 1, nr. 5:

- 1) Angallatit 25,5 meteri tikillugu takissusillit atorlugit aalisarnermit isertitat tamarmiusut, piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut nalunaarsornerannut ilaapput.
- 2) Isertitat tamarmiusut, akiliisitsilluni tammajuitsussarsiniarlunilu aaqqissuussamik aallaaniartitsinermut imaluunniit akiliisitsilluni aallaaniartitsinermut atatillugu angallassisutut sulinermeersut, taamatuttaaq piniarnermit, aallaaniartitsinermut imaluunniit akiliisitsilluni aallaaniartitsinermut aalisarnermiillu isertitatut tamarmiusutut ilaatinneqassapput.
- 3) Inuussutissarsiutigalugu piniartutut inuussutissarsiornermut attuumassuteqartumik takornariartitsinermit imaluunniit pinngortitami misissuinermit ilisimatusarnermulluunniit atatillugu sullissinernit isertitat, piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut nalunaarsornerannut imaluunniit isertitat tamarmiusut tamakkerlugit nalunaarsornerannut ilanngunneqassanngillat.
- 4) Qinikkatut pisortanillu toqqakkatut suliassaqartitaanermit aningaasarsiat imaluunniit inuussutissarsiutigalugu piniartut kattuffisa/peqatigiiffisa siulersuisuini sulinermit aningaasarsiat, piniarnermit, aallaaniarnermit aalisarnermillu isertitat tamarmiusut naatsorsorneqarnerannut imaluunniit isertitat ilanngaasigaanngitsut tamarmiusut naatsorsorneqarnerannut ilanngunneqassanngillat.

*Sunngiffimmi piniarnermut allagartallit*

§ 9. Sunngiffimmi piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu akuersissut inunnut aqqaneq-marlunnik ukioqalereersimasunut Kalaallit Nunaannilu aalajangersimasumik najugaqartunut tunniunneqarsinnaavoq.

*Inuussutissarsiutigalugu aamma sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamut immikkut ittumik akuersissut*

§ 10. Naalakkersuisut immikkut akuersissut pillugu nalunaaruteqarsinnaapput:

- 1) §§-it 7-9-mit aamma § 16 a, nr. 1-3-mi, inuk pineqartoq piffissani taaneqartuni ilinniarnermik assigisaannilluunniit peqquteqartumik Kalaallit Nunaata avataaniikkallarsimappat imaluunniit qinnuteqartup Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnera naammaginartutut nalilerneqarpat,
- 2) § 7, imm. 1, nr. 5-mit aamma § 8-mit, inunnut manna tikillugu inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik imaluunniit piniarnermik aallaaniarnermillu pingaarnertut inuussutissarsiutitut ingerlatsisimannngitsunut,
- 3) § 7, imm. 1, nr. 5-mit aamma § 8-mit, isertitat amerlassusissaat pillugu piumasaqaatit eqquutsinneqannginnerinut pissutsit immikkut ittut sunniisuusut atuussimanerat uppersarnerqarsinnaappat,
- 4) § 7, imm. 1, nr. 5-mit aamma § 8-mit, inunnut inuussutissarsiutigalugu aalisarnermik, piniarnermik imaluunniit aallaaniarnermik pingaarnertut siusinnerusukku inuussutissarsiutigalugu ingerlataqarsimasunut, tamanna piniarneq pillugu qarasaasiatigut toqqortaatinit uppersarnerqarsinnaappat, aamma

5) § 7, imm. 1, nr. 4-mit inunnut 18-it inorlugit ukiulinnut piniarnermut aallaaniarnermullu atorulersuutit pisariaqartunik pigisaqartunut sunngiffimmilu piniarsinnaanermut atuuttumik allagartalinnut.

*Isumaginninnikkut suliffeqarfinnut atuarfinnullu immikkut ittumik akuersissutit*

**§ 11.** § 7-imi aamma 9-mi aalajangersakkanit Naalakkersuisut isumaginninnikkut suliffeqarfimmut immikkut ittumik akuersissummik tunniussisinnaapput, suliffeqarfiup inunnik perorsaanermik suliaqarnerani piniarnej aallaaniarnerlu periutsit ilaattut atorneqarsimappat aamma atuarfinnut piniarnej aallaaniarnerlu atuartitsinerup ilaattut pingaarteqartutut ilaappata. Aalajangersagaq una malillugu immikkut ittumik akuersissummik inuussutissarsiutigalugu imaluunniit sunngiffimmi aallaaniarsinnaanermut allagartamik tunniussinermi, uumasunik pisassiiffusartunik aallaaniarsinnaaneq Naalakkersuisut killiliivigisinnaavaat mattussinnaalluguluunniit.

*Imm. 2.* Inatsisartut inatsisaat una naapertorlugu maleruagassat tunniunneqartut peqataasuniit eqquutsinneqarnissaat suliffeqarfimmi atuarfimmiluunniit pineqartumi aqutsisut akisussaaffigaat.

*Akuerineqarnej aamma akuersissutit*

**§ 12.** Uumasunik assigiinnik assigiinngitsunilluunniit piniarnej aallaaniarnerlu piumasaqaateqarfusinnaavoq, inuk pineqartoq taama iliornissamut akuersissummik peqarpat imaluunniit inuit pineqartut taama iliornissaminnut akuersissutit peqarpata.

*Imm. 2.* Piniarnermut allagartamik atuuttumik qinnuteqartumut aamma aqutsiveqarfimmi inuit allattorsimaffianni najugaqartumut, kommuni pineqartoq akuersissutit tunniussillunilu agguaassisinnaavoq. Taamaattorli uumasut aalajangersimasut minneqarsinnaapput.

*Imm. 3.* Imm. 2-mi aalajangersagaq apeqqutaatinnagu aqutsiveqarfimmi pineqartumi pisassiissutit killilersugaanngippata imaluunniit uumasogatigiit siaruaassimaffiat kommunini arlaqartuniissimassappat aamma aqutsiveqarfimmi arlaqartuniissimassappat, qinnuteqareernermi pissutsini immikkut ittuni inuit aqutsiveqarfimmi allami najugaqartut aqutsiveqarfimmi allami piniarsinnaanerat Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup akuerisinnaavai.

*Imm. 4.* Uumasunut pisassiiffusartunut akuersissutit akuerinninnernillu agguaassinermi piniutit angallatinillu pisariaqartunik peqartoqarnissaanik Naalakkersuisut piumasaqaasorsinnaapput.

**§ 13.** Uumasunik pisassiiffusartunik piniarnissamut aallaaniarnissamullu akuersissutit akuerinninnerillu, inunnut 15-inik ukioqalereersunut inuussutissarsiutigalugulu piniarnermut allagartanik peqartunut qinnuteqarnerup kingorna tunniunneqarsinnaapput.

*Imm. 2.* Qinnuteqaatinut tiguneqarsimasunut sanilliullugu kommunimi ataatsimi uumasut pisassiiffusartut piniarnissaannut akuersissutit ikinnerusunik peqartoqarsimappat, tulleriiaarnej malillugu agguataarinnoqassaaq tassanilu ukiup siuliani pisat kiisalu akuersissutit akuerinninnerillu atunngitsuukkat ilanngullugit nalilersorneqassallutik. Agguaassinermit tamanna suli aalajangiisuusinnaanngikkaangat, akuersissutit makitsissutigineqarsinnaassapput.

*Imm. 3.* Aqutsiveqarfimmi isorartuuni akuersissutit arlaqartut piniartunut ataasiakkaanut tunniunneqarsinnaapput, piniarnej imminut akilersinnaaqqullugu.

*Imm. 4.* Makitsinnermut atatillugu, tak. imm. 2, utaqquisut allassimaffiat pingaarnersiorfusimasooq akuersissutinillu agguaaasseqqinnermi atorneqartoq malillugu akuersissutiniq tunniussisartutut oqartussaasoq makitsissaaq.

*Imm. 5.* Kikkut tamarmik makitsineq malinnaavigisinnaatitaavaat, tak. imm. 2. Makitsinissaq kingusinnerpaamik sapaatip akunneranik sioqqullugu akuersissutiniq tunniussisartutut oqartussaasup pineqartup, piumasaqaatit, makitsinerup qassinut pinissaa sumiiffissaalu tamanut saqqummiutissavai.

*Imm. 6.* Uumasunik pisassiiffusartunik inuussutissarsiutigalugu piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanissamullu akuersissutiniq akuerinninnerillu agguaaassisarnermut maleruagassat erseqqinnerusut Naalakkersuisut aalajangersarsinnaavaat.

*Imm. 7.* Inuup pineqartup akuersissummik tunniussisoqarnissaa sioqqullugu aqutsiveqarfimmi qinnuteqarfusumi najukkami anginerusumi mikinerusumiluunniit sivikinnerpaamik qaammatini pingasuni ataannartumik najugaqarsimassasoq piniakkanut pisassiiffusartunut akuersissummi aamma inuussutissarsiutigalugu piniarnermut akuersissummi akuersissummilu piumasaqaateqarfusinnaavoq.

*Imm. 8.* Meeraq aqqaneq-marlunnik ukioqalereersimasooq sulili 15-inik ukioqalersimanngitsoq piniarnermi aallaaniarnermilu peqataasinnaavoq piumasaqaatit tulliiiniittut malillugit:

- 1) meeraq aallaammik nassataqarsimappat aamma meeqqap igeriarnerani, meeqqap angajoqqaavinit akuersissummik allaganngorlugu nakkutilliisua, illersuisua imaluunniit inuk alla 18-it sinnerlugit ukiulik peqarluni, meeraq 1 meterisut qanitsigalugu ilitersussavaa,
- 2) Aallaasip sakkortussusaa inatsimmut qaqugukkulluunniit atuuttumut naammassinnissapput.
- 3) Inuk meeqqamik ilitersuisooq, piniarnermut aallaaniarnermullu pineqartumut akuersissummik atuuttumik peqassaaq.

*Imm. 9.* Uumasut meeqqamit pisarineqartut, imm. 8-mut ilaasut, inummit piniarnerup nalaani meeqqamut ilitersuisumit pisatut nalunaarsorneqassapput.

**§ 14.** Uumasunik pisassiiffusartunik sunngiffimmi piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu akuersissutit, qinnuteqarnerup kingorna inunnut 15-inik ukioqalereersimasunut Kalaallit Nunaannilu aalajangersimasumik najugaqartunut, qinnuteqarnerullu nalaani ataavartumik ukiuni kingullerni marlunni aalajangersimasumik najugaqareersimasunut tunniunneqarsinnaapput.

*Imm. 2.* Aalajangersagaq imm. 1-imiittoq apeqqutaatinnagu, uumasunik pisassiiffusartunik sunngiffimmi piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu akuersissut qinnuteqarnerup kingorna inunnut tunniunneqarsinnaavoq, inuk taanna:

- 1) Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimappat aamma
- 2) piffissaq qinnuteqarfik sioqqullugu ukiuni qulini kingullerni sivikinnerpaamik ataavartumik ukiuni marlunni Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimappat.

*Imm. 3.* Meeraq aqqaneq-marlunnik ukioqalereersimasooq sulili 15-inik ukioqalersimanngitsoq piniarnermi aallaaniarnermilu peqataasinnaavoq piumasaqaatit tulliiiniittut malillugit:

- 1) meeraq aallaammik nassataqarsimappat aamma meeqqap igeriarnerani, meeqqap angajoqqaavinit akuersissummik allaganngorlugu nakkutilliisua, illersuisua imaluunniit inuk alla 18-it sinnerlugit ukiulik peqarluni, meeraq 1 meterisut qanitsigalugu ilitersussavaa,
- 2) Aallaasip sakkortussusaa inatsimmut qaqugukkulluunniit atuuttumut naammassinnissapput.
- 3) Inuk meeqqamik ilitersuisooq, piniarnermut aallaaniarnermullu pineqartumut akuersissummik atuuttumik peqassaaq.

*Imm. 4.* Uumasut meeqqamit pisarineqartut imm. 3-mut ilaasut, inummit piniarnerup nalaani meeqqamut ilitersuisumit pisatut nalunaarsorneqassapput.

**§ 15.** Piniarnermut allagartanik akuersissutinillu tunniussisarneq, pissarsiniartarneq aamma tammaasaqartarneq pillugit erseqqinnerusunik maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Tamatuma saniatigut akuerinninnermik, akuersissutinik aamma piniarnermut allagartanik tunniussinnermut akiliuteqartoqarnissaa Naalakkersuisut ilanngullugu piumasarisinnaavaat.

*Imm. 2.* Naalakkersuisut maleruagassat imm. 1-imiittut malillugit tunniussinnermi aalajangiisinnaatitaaffik kommunalbestyrelsimut tunniussinnaavaat, tak. §§ 7 aamma 9.

*Imm. 3.* Akiligassat akilerneqarsimanngippata, tak. imm. 1, akuerineqarnerup imaluunniit akuersissutip killilimmik atorineqarsinnaaneri kiisalu pisuni immikkuullarissuni imaluunniit uteqattaartumik pisuni akuerineqarneq imaluunniit akuersissut atorineqarsinnaajunnaarsitaasinnaapput, matumani akiligassap akilerneqareersimatinnagu akuersissummik nutaamik tunniussisoqannginnissaa ilaalluni.

#### *Akiliisitsilluni aallaaniartitsineq*

**§ 16.** Inuit piniarnermut aallaaniarnermullu peqataarusuttut, §§-ini 7-mi 9-milu ilaanngitsut, piniarnernut aallaaniarnernullu suugaluartunulluunniit immikkut akuersissummik peqassapput.

Aallaaniarsinnaanermut pisinnaatitsissut, akiliuteqarluni aallaaniartitsinikkut pissarsiarineqarsinnaavoq.

*Imm. 2.* Inuit §§-imi 7-mi aamma 9-mi pineqartut kisiannili Inatsisartut inatsisaat una naapertorlugu maleruagassat tunniunneqartut malillugit uumasunik aallaaniarnissamut akuersissummik pissarsisimanngitsut, aallaaniarsinnaanermut akuersissummik inuit imm. 1-imut ilaasut assigalugit pissarsillutik aallaaniarsinnaatitaapput.

*Imm. 3.* Naalakkersuisut akuersissutinik imm. 1 aamma 2-mi taaneqartunik tunniussinnermut atatillugu akiliummik akiliuteqartoqarnissaanik piumasaqaateqarsinnaapput. Akiliutissap aningaasartaasa amerlassusissai nalunaarut aqqutigalugu aalajangerneqassapput.

*Imm. 4.* Akuerineqarnerit imm. 1 aamma 2-mi taaneqartut tunniunneqartarneri, pissarsiariniarneqartarneri aamma tammaasarneri pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput. Naalakkersuisut allaffissornikkut ingerlatsineq kommuninit ingerlanneqaqqusinnaavaat, soorlu aamma Naalakkersuisut suliffeqarfiit peqatigiiffillu takornariarnermik ingerlataqartut ingerlatsinnermik akisussaaffeqarnissaat piumasarisinnaagaat.

**§ 16 a.** Inuit Kalaallit Nunaanni akiliisitsilluni aallaaniarnermik aaqqissuussisartut nammineersinnaassuseqassapput aamma:

- 1) Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut aalajangersimasumik attuumassuteqassapput,
- 2) ukiuni kingullerni tallimani Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimassallutik,
- 3) ukiuni kingullerni tallimani kingullerni Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartartussaataaassallutik aamma
- 4) akiliisitsilluni aallaaniarnermik ingerlataqartut, nunap immikkoortuani aqutsiveqarfusumi namminneq piniartitsinnermik aallaaniartitsinnermillu suliaqarfissaminni, atortunik pisariaqartunik pigisaqassapput, tamatumani ilaallutik angallat, qamut motoorilik unnuinissamullu periarfissat.

§ 17. Aallaaniarnerit ilaat akiliisitsilluni aallaaniartitsisartut akuerisaasoq peqatigalugu taamaallaat pisinnaassasut Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

§ 18. Akiliisitsilluni aallaaniartitsisartutut akuerineqarnissap anguneqarnissaa aamma akuersissutip annaasarnera pillugit maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasarput, matumani akiliisitsilluni aallaaniarnermi ilisimasortanik atuisarneq akuersisarnerlu ilanngullugit.

### Kapitali 3

*Eqqissisimatitsineq, piujuaannartitsiniarluni teknikikkut iliuutsit, atuneq il.il.*

*Eqqissisimatitsinermik, piniarnermik aallaaniarnermillu maleruagassiornermi iliuuserineqartartut*

§ 19. Piniarnermik aallaaniarnermillu malittarisassiorneq pillugu iliuusissat Naalakkersuisut suliarisinnaavaat, matumani maleruagassat makku aalajangersaaffigineqarneri ilanngullugit:

- 1) Piffissat eqqissisimatitsiffusut aamma sumiiffiit piniarfgeqqusaanatillu aallaaniarfgeqqusaanngitsut kiisalu sumiiffinni taakkunani piniarnermut aallaaniarnermillu atatillugu angallannerit.
- 2) Piniarnerup aamma piniarnermik ingerlatsinerup inerteqqutaaneri imaluunniit killiliiffigineri.
- 3) Pinigassat amerlassusaannut, uumasogatigiinnut, piffissamut aamma aqutsivikkaartumik agguataarinninnerit.
- 4) Ukioqatigiiaat, uumasogatigiit killeqarfii, kommunit, aqutsiveqarfiit, angallatit ataatsimoortut, angallatit ataasiakkaat imaluunniit piniarnermut atortut piniariaatsillu malillugit pisarineqarsinnaasut amerlassusissaannik agguataarinninneq aamma agguasseqqinnerit §§ 7, 9 aamma 16 naapertorlugit piniakkanut suussusersisanut pisassiissutaasut erseqqinnerusumik aalajangersarneqarneri.
- 5) Piniakkat angissusaat, utoqqaassusaat suaassuseqarnerallu.

*Piniakkat sorliit aallaaniarneqarnissaannut piumasaqaatit*

§ 20. Piniakkanik piniarnermi aallaaniarnermilu aallaaniarneqarsinnaanerannut atugassarititanut piumasaqaatit pillugit maleruagassat Naalakkersuisut makku malittarisassiorsinnaavaat:

- 1) Inuit §§-it 7, 9 aamma § 16 naapertorlugit piniakkat immikkoortukkaat piumasaqaatinik naammassinnittut, piniakkanik ataasiakkaanik aalajangersimasunik piniarsinnaanerit pillugu piumasaqaatit erseqqinnerusut aalajangersaaffigineri.
- 2) Piniarnermi sakkunik aamma piniarnermi atortunik ilusilersuineq atuinerlu kiisalu angallatinik motoorilinnillu nunakkoortut, aallaasit imassaannik imaluunniit piniariaatsinik atuinerit.
- 3) Angallatinik, motoorilinnik nunakkoortut, sakkunik, atortunik, aallaasit imassaannik imaluunniit piniariaatsinik aalajangersimasunik atuinissamut inerteqquteqarnerit aamma killilersuinerit, aamma
- 4) Piniarnermi aallaaniarnermilu ileqqorissaarnissamut malittarisassat.

*Imm. 2.* Pisat nalunaaqutsernissaat pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, matumani ilaatigut aaqquissuussinermik isumaginninneq, nalunaaqutsiissutit atorneqarnissaannut periutsit aamma nalunaaqutsiinissamik pisussaaffeqarnerup eqquutsinneqannginneranni kinguneqaataasussat ilanngullugit. Nalunaaqutsiisarnerup atorneqarnissaa pillugu maleruagassat



saqqummiunneqarsimatillugit, nalunaaqutsiissut ikkunneqartoq uppersaarsaattut ilaassaaq, tak. § 22, imm. 4 aamma 5.

#### *Uumasunik pissatanik toqutsineq*

**§ 21.** Uumasup eqqorneqarluni aallaaneqarnermi kinguninngua toqunissaa piniartup qulakkiissavaa.

*Imm. 2.* Inuk piniarnerup aallaaniarnerullu nalaani uumasumik aallaannittoq, sapinngisamik piaarnerpaamik uumasumik toqutsinissaminut pisussaataaavoq.

*Imm. 3.* Uumasooq aallaaneqarsimasooq naneqqinneqanngippat toqunneqaranilu piniarnerup naammassinerani piniartooq pissutsit piviusut pillugit Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut imaluunniit nakkutilliisutut oqartussaasumut pissutsit piviusut pillugit nalunaaruteqassaaq.

*Imm. 4.* Inuk uumasumik allap pissatarisimasaanik sulilu uumasumik takunnittoq, sapinngisamik periarfissaqaruni uumasumik toqutsissaaq. Toqutsineq piffissap piniarfigeqqusaasup avataani pippat, pisarineqartoq tamarmi Namminersorlutik Oqartussanit pissarsiarineqassaaq. Takunnittup pisussaaffigaa pisoq tamaat Aalisarnermut, Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut nalunaarutigissallugu, tassanngaanniillu aalajangerneqassaaq uumasooq tamakkerlugu ilaannakorluguunniit qanoq pineqassanersoq.

#### *Pisanik atuineq, tunisineq aamma tuniniaaneq*

**§ 22.** Kommunip imaluunniit nunaqarfiup allaffiani pisassiissutinit akuerineqarnernit aamma akuersissutinit pisisat naqissuserlugit nalunaarsorneqareersimatinnaq, najukkami kalaalimineerniarfinni tuniniaaffinniluunniit allani uumasunik pisassiiffiusartunit akuersissutitalimmillu pisat tuniniaqqusaanngillat.

*Imm. 2.* Tuniniaaqqinnermi kissaateqartoqarneratigut pisap oqartussaasunit eqqortunit nalunaarsorneqarsimanerani takutitsisumik uppersaarsaammik takutitsisoqarsinnaasassaaq, tak. imm. 1.

*Imm. 3.* Suliffinnut, paaqqinniffittarfinnut neriniartarfinnulluunniit toqqaannartumik pisassiissutaasimasunik tunisineq inuussutissarsiutigalugu piniartunit inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik pigisaqartunit pisaqarnissamullu akuersissummik naqissusikkamik peqartunit taamaallaat peqqusaavoq.

*Imm. 4.* Suliffeqarfiit, paaqqinnittarfiit neriniartarfillu, tak. imm. 3, neqi inuussutissarsiutigalugu piniartunit inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik pigisaqartunit pisaqarnissamullu akuersissutinit naqissusikkanik peqartunit pisaaq uppersaarsinnaassavaat.

*Imm. 5.* Imm. 4-mi uppersaarsa naapertorlugu, akiligassaaq atsiorneqartoq inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik atuuttumik nuutinneqarsimasumik naqissuserneqarsimasumik akuerineqarnermik akuersissummik allagartamilluunniit ilaqassaaq.

*Imm. 6.* Inuit inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik pisaqarnissamullu akuersissutinit naqissusikkanik peqartut kisimik uumasut pisassiissutigineqartut mattaannik, orsuinik, amiinik, niaquinik, nassuinik, saarnginik, kukiinik, kigutaannik, qiviuinik aqajaruunilluunniit tuniseqqusaapput imaluunniit tuniniaaqusaapput. Akuersissutit assinga imaluunniit akuerineqarnerup assinga tuniniakkap

immikkoortuinut ataasiakkaanut tamarmik immikkut pituttorsimassapput. Taamaattoq uppersaammik imm. 4-mi taaneqartumik pisiniarfiit il.il. peqarsimagunik, pisat ilaannik tuniniaaqqissinnaapput.

*Imm. 7.* Uumasup unioqutitsilluni pisanineqartup mattaanik, orsuanik, amianik, qivianik, niaquanik, nassuanik, saarnganik, kukianik, kigutaanik aqajaruanillu kiisalu avataanik allanik pisineq tunissutisinerlu inerteqqutaapput.

*Imm. 8.* Pisanik tunisineq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

**§ 23.** Inuussutissarsiutigalugu piniarnissamut akuersissummi, uumasup pisap iluitsup ilaataluunniit, uumasut nakorsaqqarfianit akuerisaasumi, neqaarniarfimmi imaluunniit tunitsiviusumi tunineqassasq imaluunniit inuussutissarsiutigalugu piniartoq tunisinissamut akuersissummik atuuttumik peqassasq piumasaqaatigineqarsinnaavoq.

*Imm. 2.* Sunngiffimmi aallaaniartartut tunisisinnaanerata aamma kalaalimineerniarfimmi tuniniaasinnaanerata pillugit kommunit ataasiakkaat aalajangersaasassapput. Uppersaateqarnissamik piumasaqaat, § 22-mi kiisalu imm. 1-imi taaneqartoq aamma tassani atuuppoq.

*Imm. 3.* Kalaalimineerniarfinnut uumasunik tunisineq tuniniaanerlu piumasaqaatit inuussutissat pillugit inatsimmi qaqugukkulluunniit atuuttumi taannalu naapertorlugu maleruagassani atuutilersinneqartuni aalajangersarneqartut malinneqassapput, aallaaviatigut piffissani piniarfusuni taamaallaat akuerisaasuni.

*Imm. 4.* Pisat suliarinissaannut, atornissaannut, tuninissaannut tuniniarnissaannullu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, matumani uumasut unioqutitsilluni pisat imaluunniit imminut illersorniarluni uumasut pisat iluitsut ilanngarnikulluunniit, pisortat suliffeqarfutaannut imaluunniit najukkami innuttaasunut agguanneqassanersut aalajangiisinnaanerat ilanngullugit.

*Imm. 5.* Suliffeqarfinnut, paaqqinnittarfinnut neriniartarfinnullu toqqaannartumik tunisisinnaanermut piumasaqaatit, pingaarnertut tunisassioqutut pikkorissartoqarnissaa pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, tak. § 22, imm. 3

#### *Ataatsimoorluni piniarneq*

**§ 24.** Ataatsimoorluni piniarneq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasassapput.

*Imm. 2.* Ataatsimoorluni piniarnermut atatillugu peqatigiiffiit kattuffillu ataatsimoorluni piniarnerup aqutsissusaanik toqqaanissaq Naalakkersuisunit pisinnaatitsissummik tunniussisoqarsinnaavoq.

*Imm. 3.* Ataatsimoorluni piniarnermi peqataaneq pillugu sukkuulluunniit piumasaqaatit atuuttut naapertorlugit, ataatsimoorluni piniarnermi peqataasut allatulli, piumasaqaatit ataatsimoorluni piniarnermi aqutsisup malissavai.

*Imm. 4.* Inatsisartut inatsisaat una malillugu tassanilu maleruagassat aalajangersarneqarsimasut malillugit ataatsimoorluni piniartoqarnissaa, ataatsimoorluni piniarnermi peqataasut tamarmiullutik akisussaaffigaat. Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat naapertorlugit nalunaaruteqanngitsoortoqarsimassappat, nalunaaruteqanngitsoorneq peqataasut tamarmik akisussaaffik pigissavaat.

### *Piniariaaseq, aallaaniariaaseq aamma sakkut*

**§ 25.** Timmisartut, qulimiguullit qamutillu motorillit matumani qamuteralaat ATV-llu ilanngullugit kiisalu angallatit uuttuutaat malillugu 15 meterinit takinerusut piniarnermi imaluunniit piniariartarfimmut/-mit uumasooq 500 meterit sinnerlugit qanileqqusaanngilaat. Taamaattoq piniakkat pisassiissutigineqartut aalajangersimasut pisuni immikkuullarissuni angallatip angissusaa aamma uumasumut qanoq ungasitsiginissamik piunasaqaatit allatut aalajangersaasoqarsinnaavoq. Piniarnermi aallaaniarnermilu drone-t atorinisaat inerteqqutaapput.

*Imm. 2.* Uumasumik piniarneqartumik aalajangiiniarnermi toqunartut, nammineq seqqortussiat, kiisartut, nigarsiniutit imaluunniit teknikikkut atorut allat atorinisaat inerteqqutaapput. Tamannali piniakkanut imaaniittunut atuutinngilaq, taakku tuukkaq imaluunniit atorulersuut assingusoq atorlugu aalajangersorneqarsinnaammata kiisalu puisinniarnermut aamma qilalukkanik qaqqortanik qernertanillu piniarnermut qassutit atorineqarsinnaammata.

*Imm. 3.* Piniarnermi aallaaniarnermilu aallaasit eqqarasuartaatit eqittaannartakkallu atorinisaat inerteqqutaapput, taamaattoq tak. imm. 4.

*Imm. 4.* Uumasut piniakkat, sumiiffiit piffissallu ilaannut § 7 malillugu inuussutissarsiutigalugu piniarnermut aallaaniarnermullu aallaasit eqittaannartakkat atorineqarnissaannut akuersissutinik tunniussisarnermut maleruagassanik Naalakkersuisut saqqummiussisinnaapput.

*Imm. 5.* Piniakkanik aalajangersimasunik aallaaniarnermi piniarnermi atorut suut kiisalu periutsit suut atorineqaaqusaanissaannut maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasarput, matumani ileqqutoqqat malillugit atorut periutsillu kiisalu aallaasit kaliberit minnerpaaffissaat kiisalu aallaasit imassaasa suunissaat angissusissaallu ilanngullugit.

*Imm. 6.* Pisap neqaa, mattaa, orsua, amia allallu atorineqarsinnaasortai tamakkerlugit piniariarfimmiit angerlaanneqassapput qimatulineqassallutilluunniit. Piniariarfup pilaffiilluunniit qimannissaa sioqqullugu perlukut sapinngisamik eqqarneqassapput.

*Imm. 7.* Naalakkersuisut piniarnermut aallaaniarnermullu atatillugu assartuutit motorillit atorineqarnerat pillugu aalajangersakkanik atorussanngortitsisinnaapput.

### *Kommunimi ingerlatsineq aamma aqutsineq*

**§ 26.** Inatsisartut inatsisaat una malillugu maleruagassanik saqqummiussinermi aqutsisuusutut ingerlatsinissamik pisariaqartumik isumaginninnissaq Naalakkersuisut kommuninut peqqussutigisinnaavaat, matumani aamma kommunip ileqqoreqqusaa aqqutigalugu najukkami ingerlatsinermi uumasooqatigiiaanik sumiiffinniluunniit erseqqinnerusumik nunat killilikkani immikkoortuanik, uumasooqatigiiaat siammarfigisimasaannik, aqutsineq ilanngullugu.

*Imm. 2.* Pisassiissutit pisarineqanngitsut agguanneqaaqqinnissaannut akisussaaffik Naalakkersuisut kommuninut tunniussinnaavaat. Agguasseqqinnernermi inernerit Aalisarnermut, Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut nalunaarutigineqassapput kingusinnerpaamik agguasseqqittoqarneraniit ullut pingasut qaangiutsinnagit.

*Imm. 3.* Piniarnermut Siunnersuisooqatigiit kattuffillu pineqartut allat tusarniaaffiginerisa kingorna, Inatsisartut inatsisaat una malillugu ingerlatsineq, nunap immikkoortuanut killilikkamut tunngasoq,

tamakkiisuusoq ilaannakuusorluunniit kommunip ingerlatsivianut Naalakkersuisut tunniussinnaavaat, imm. 1 takuuk.

*Imm. 4.* Ingerlatsinerup kommunimut tunniunneqarneranut piumasaqaatit Naalakkersuisut aalajangersarsinnaavaat, tak. imm. 3.

*Imm. 5.* Naalakkersuisunit piginnaatitsissut malillugu kommunimut imm. 1 aamma 3 naapertorlugu kommunip ileqqoreqqusaa aqutigalugu kommunalbestyrelsit maleruagassiorput, Naalakkersuisunit akuerineqartumik.

## Kapitali 4

*Pisat uumasullu nujuartat pillugit misissuinerit aamma kisitsitigut takussutissat*

**§ 27.** Aalajangersakkat Inatsisartut inatsisaat una imaluunniit aalajangersakkat naapertorlugit saqqummiunneqaraluarpataluunniit, nunap uumasunik piniarneqarsinnaasunik pisuussutaanik imaluunniit ilisimatusarnermi misissuinerimut ilaasumik misissuinerup ilaatut, piniarnissamut aallaaniarnissamullu akuersisummik Naalakkersuisut tunniussisnaapput.

*Imm. 2.* Uumasut nujuartat pisuussutit piujuarnissaat imaluunniit ingerlatsineri anguniakkap qulakkeerunneqarnissaat siunertarineqarpat, sumiiffimmi aalajangersimasumi uumasut aalajangersimasut toqunneqarnissaat pillugit maleruagassanik Naalakkersuisut saqqummiussisnaapput.

*Uumasunik nujuartanik nikeriarsinnaajunnaarsitsisarneq, ungoorinnineq, suliaqarneq aamma pinngortitamut inissiineq*

**§ 28.** Uumasunik nujuartanik nikeriarsinnaajunnaarsitsisarneq, ungoorinnineq aamma pinngortitamut inissiineq kiisalu aallaaniarsinnaaneq imaluunniit allatut inuussutissarsiutigalugu atuinisaaq siunertaralugu uumasogatigiiaanik pilersitsinisaq siunertaralugu uumasunik pinngortitamut inissitanik aqutsineq pillugit maleruagassanik Naalakkersuisut saqqummiussisnaapput.

*Naatsorsueqqissaarnerit aamma misiligitissanik tigusinerit*

**§ 29.** Naalakkersuisut maleruagassanik saqqummiussisnaapput matuma kingorna §-it 7 aamma 9 malillugit piniarnermut allagartamik kiisalu § 16 malillugu akuersisummik piginnittut pisat qassiineri pillugit paasissutissanik tunniussaqaassapput kiisalu uumasoaqassuttip nalilersuiffiginissaanut ingerlatsinermullu atugassanik misiligitissanik uumasuneersunik tunniussissallutik. Nalunaarsuiffik uumasuniillu misiligitissat piniakkap pisarineqarfianut kommunimut tunniunneqassapput, taassuma apuunneqarfissaanut nassiussineq isumagissavaa.

*Imm. 2.* Ataatsimoorussamik pisaqarnermi pisaq ataatsimoorussamik pisami aqutsisutut taaneqartumit taamaallaat nalunaarutigineqassaaq, pisaqaqataasulli tamarmik aqqi inuullu normui ilanngunneqassallutik.

**§ 30.** Ilisarnaatit, meqqit, radiukkut qaammataasakkullu nassitsissutit kiisalu ilisarnaatit allat uumasunit nassaaneersut toqutaneersulluunniit Pinngortitaleriffimmut uumasoaq sumi qangalu pisarineqarsimanngikkuni nassaarineqarsimanersoaq pillugit paasissutissat ilanngullugit nassiunneqassapput.

## Kapitali 5

### *Uumasut ajornartorsiutaasut*

§ 31. Uumasut kiisortut, assersuutigalugu nannut amaqqulluunniit, qammarneqarneri, ugartorneqarneri, malersorneqarneri allatigulluunniit akornusersorneqarneri inerteqqutaapput.

*Imm. 2.* Imm. 1 apeqquatainnagu imm. 1-imi uumasut kiisortutut taaneqartut ujarneqarsinnaapput malersorneqarsinnaallutillu, tamanna unioqqutitsisuunngitsumik aallaaniarnermut, akiliisitsilluni takornariartitsinermut imaluunniit uumasup kiisortup najugaqarfimmiit qimaatinniarnanarut atatillugu pippat, imm. 3 takuuk.

*Imm. 3.* Politiit, nakkutilliinermi oqartussat, kommunefogedip inuilluunniit allat Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfianit piginnaatinneqartut uumasumik kiisortumik najugaqarfinniit taakkualuunniit qanittuannit qimaatitsiniarsarisut unitsinniarneri imaluunniit akornusersorniarneri inerteqqutaapput.

*Imm. 4.* Piniarnermut aallaaniarnermullu atatillugu uumasunik kiisortunik dronet atorlugit filmiliorneq allatigulluunniit malersuineq inerteqqutaavoq, drone uumasumik kiisortumik ersisaarutitut atorneqanngippat imaluunniit ilisimatusarnermut siunertanut atorneqanngippat.

*Imm. 5.* Uumasut akornutaasut qimaatinniarnissaannut toqunneqarnissaannullu atugassarititaasut pillugit maleruagassanik Naalakkersuisut saqqummiussisinnaapput, matumani inuup inuuneranik, peqqissusianik pigisaanillu, pisortat pigisaannik kiisalu angallannikkut attaveqaatitigullu pissutsinik qulakkerinninnissaq siunertarineqarpata.

### *Ajornartorsiornermi pisinnaatitaaffik aamma imminut illersorneq*

§ 32. Uumasooq ajornartorsiornermi pisinnaatitaaffeqarnerup imaluunniit imminut illersornerup malitsigisaanik toqunneqartoq, tak. manna pillugu pinerluttulerinermut inatsimmi maleruagassat, uumasooq tamakkerlugu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanut tunniunneqassaaq. Ajornartorsiornermi pisinnaatitaaffimmik atuinermi imminullu illersornermi uumasup pisap tamarmiusup ilanngarnikulluunniit qanoq suliarineqarnissaa pillugu Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik aalajangiisarpog.

*Imm. 2.* Ajornartorsiornermi pisinnaatitaaffimmik atuinermi imminulluunniit illersornermi toqutsisoqartillugu inuk uumasumik toqutsisoq, kinguarsaanertaqanngitsumik Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut tamanna pillugu nalunaaruteqassaaq.

## Kapitali 6

### *Piniarnermut siunnersuisooqatigiit*

§ 33. Kattuffinniit suliffeqarfinniillu, piniarnermut aallaaniarnermullu akuusartunik inuttaqartumik Piniarneq pillugu siunnersuisooqatigiinnik Naalakkersuisut pilersitsissapput.

*Imm. 2.* Piniarneq pillugu Siunnersuisooqatigiit katitigaanerat ilaasortaasullu amerlassusissaat pillugit maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaassapput.

*Imm. 3.* Suliat ataatsimut isigalugit Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 2-mut aamma 3-mut, §§ 7-mut 9-mullu kiisalu 14-26-mut tunngassuteqartut pillugit Naalakkersuisut Piniarneq pillugu Siunnersuisooqatigiinnut tusarniaasussaataapput.

*Imm. 4.* Apeqqutini kinguartinneqarsinnaanngitsuni, imm. 3-mut ilaasuni, Piniarnermut Siunnersuisooqatigiinni ilaasortat tamakkerlugit Naalakkersuisut allakkatigut tusarniaaffigineqarsinnaapput. Siunnersuisooqatigiit ataatsimiinnissami peqataasinnaanngippata allakkatigut tusarniaaneq atorineqarsinnaavoq.

## **Kapitali 7**

### *Nakkutilliineq*

**§ 34.** Nakkutilliinermi oqartussaasoq, matumani piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisut ilanngullugit, piniarnermi aallaaniarnermilu angallatinik, motoorilinnik nunakkoortutik kiisalu piniarnermut aallaaniarnermullu angallassissutik, motoorilinnik nunakkoortutik unitsitsisinnaavoq angallammullu ikilluni sulinermi iliusissanik suliaqariartorluni. Nakkutilliisutut oqartussaasup angallatip motoorilinnillu nunakkoortut aamma taakkununga assingusut uppersaatitaannik ilaatigut misissuisinnaavoq kiisalu piniarnermut aallaaniarnermullu atortunik misissuisinnaalluni. Piniarnermut aallaaniarnermullu atortunik sulinermi misissugassanik pissarsisinneqarnissaq nakkutilliisutut oqartussaasup piumasarisinnaavaa.

*Imm. 2.* Nakkutilliinermi oqartussaasoq angallatinut motoorilinnillu nunakkoortut umiarsualimmut aamma sumiiffimmut il.il. toqqakkamut ingerlaqqusilluni peqqusisinnaavoq, misissuinissaq imaluunniit pisanik atortunillu usingiarnissaq siunertaralugit.

*Imm. 3.* Nakkutilliinermi oqartussaasoq inuillu allat Naalakkersuisunit piginnaatitaasut toqqarneqarsimasullu, inuup kinaassusaanut uppersaammik aamma piniarsinnaanermut aallaaniarsinnaanermullu pisinnaatitaaffeqarnermut akuersisummik saqqummiussisoqarnissaanik piumasaqarsinnaapput.

*Imm. 4.* Piginnaatitsissutit imm. 1 - 3-mi taaneqartut, siumoortumik eqqartuussiviup aalajangiussaanik peqanngikkaluarluni kinaassutsimut uppersaammik pissussamisoorumik takutitsinikkut isumagineqarsinnaapput.

*Imm. 5.* Imm. 1-3 malillugit nakkutilliinermi oqartussaasup imaluunniit inuup immikkut pisinnaatitaasup suliaasai pillugit maleruagassat Naalakkersuisut erseqqinnerusumik aalajangersarsinnaavaat.

**§ 35.** Nakkutilliinermi oqartussaasumut angallatip sumiiffianik, sammivianik sukkassusianillu il.il. nassiusuisartumik, angallatit malinnaaviginerannut atortulersummik ikkussinissaq angallatinut piniariutinut Nakkutilliinermi oqartussaasup piumasarisinnaavaa.

*Imm. 2.* Angallammik malinnaaviginninnermut atortulersuut taassumalu atorineqarneranut piumasaqaatinut malittarisassat Naalakkersuisut aalajangersarsinnaavaat.

**§ 36.** Nakkutilliinermi oqartussat nakkutilliinerup ingerlannissaanut pisariaqarpat uku pillugit nalunaaruteqarsinnaapput:

- 1) tulaassivissat imaluunniit pilaffissat pillugit naalakkiissutit inerteqqutiillu,
- 2) tulaassivissatut piffissaliussat imaluunniit pilaffissatut piffissaliussat pillugit naalakkiissutit inerteqqutiillu,

- 3) piniarnermi, tikinnermi, usinik nuussinermi usingiarnermilu nakkutilliinermi oqartussat najuunnissaannik peqqussutit, aamma
- 4) siumoortumik pisat oqimaalutarnissaannik nalunaaruteqarnissaq kiisalu oqimaalutaaneq oqimaaluttat uuttuutillu akuerisaasut atorlugit ingerlanneqarnissaa pillugit peqqussuteqarnerit.

**§ 37.** Inatsisartut inatsisaannik uannga imaluunniit Inatsisartut inatsisaat una naapertorlugu maleruagassat atuutilersinneqarsimasut eqquutsinneqarnerannik nakkutilliinissaq pisariaqartinneqarpat, suliffeqarfinnut, angallatinut motoorilinnullu nunakkoorutitut, siumoortumik eqqartuussiviup aalajangiussaannik peqanngikkaluarluni kinaassutsimut uppersaammik pissusissamisoortumik takutitsinikkut, Nakkutilliinermik oqartussaasoq sukkulluunniit ikisinnaavoq.

*Imm. 2.* Pigisat Inatsisartut inatsisaannik uuminnga taannalu naapertorlugu maleruagassanik aalajangersarneqartunik unioqqutitsinermut atorineqartut piviusut tunngavigalugit pasitsaassisoqarpat, nakkutilliinermut oqartussat kinaassutsimik uppersaat pissusissamisoortoq atorlugu aamma eqqartuussisunit aalajangiiffiqineqanngitsumik inuit illuutaannut piffissami sukkulluunniit isersinnaapput.

**§ 38.** Pisanik, maleruagassanik Inatsisartut inatsisaat malillugu atuutilersinneqartunik akerliu sumik pisarineqarsimasinnaasunik, tunniussinissap, nassiussinissap tunisinissallu pinngitsoortinnissaat siunertaralugu maleruagassanik Naalakkersuisut saqqummiussisinnaapput, makkua ilanngullugit:

- 1) Pisat tiguneqarsimanerat pillugu paasissutissanik tunniussinissamut pisussaaffik.
- 2) Inunnit, piniarnermik aallaaniarnermillu ingerlatsinissamut pisinnaatitaanngitsunit, pisanik taassumaluunniit ilaanik tigusinissaq pillugu inerteqquteqarneq.
- 3) Pisassiissutit nungunneqareernerisa kingorna, uumasunik eqqissisimatitanik imaluunniit uumasunik pisassiiffusartunik pisat taakkualuunniit ilaanik tigusinissaq pillugu inerteqquteqarneq.

*Imm. 2.* Piffissap eqqissisimatitsiffiusup kingorna ullualuit qaangiunnissaasa tungaannut, pisat piffissap eqqissisimatitsiffiup avataani pisarineqarsimasut suliarineqarsimanngitsut pillugit maleruagassanik aalajangersaasuusunik Naalakkersuisut saqqummiussisinnaapput.

## **Kapitali 8**

### *Pineqaatissiissutit*

**§ 39.** Makku pissutigalugit akiliisitsisoqarsinnaavoq:

- 1) ukunanga unioqqutitsineq § 6, imm. 1, § 12, imm. 1, § 13, imm. 7-9, § 14, imm. 3-4, § 16, imm. 1 aamma 2, § 21, § 22, imm. 1-4, aamma 6-7, § 23, imm. 3, § 24, imm. 4, § 25, imm. 1-3 aamma imm. 6, § 29, imm. 2, aamma § 30, § 31, imm. 1, 3 aamma 4, § 32, imm. 2, aamma § 40, imm. 2, aamma uku naapertorlugit maleruagassat aalajangersarneqartut § 15, imm. 1, § 16, imm. 4, §§ 17-20, § 23, imm. 4 aamma 5, § 24, imm. 1, § 25, imm. 4, 5, aamma 7, § 27, imm. 2, § 28, § 29, imm. 1, § 31, imm. 5, § 35, imm. 2, aamma § 38.
- 2) peqqussutit § 34, imm. 1-3, § 35, imm. 1, § 36, aamma § 45 malillugit nalunaarutigineqartunik malinninnginneq, kiisalu peqqussutit § 36 malillugu nalunaarutigineqartunik unioqqutitsineq,
- 3) Inatsisartut inatsisaat imaluunniit Inatsisartut inatsisaat malillugu maleruagassat atuutilersinneqartut naapertorlugit akuersissummut, tassunga ilanngullugu immikkut akuersissutitut piumasaqaatinik sumiginnaaneq, aamma

4) pisortani oqartussanut paasissutissanik eqqunngitsunik salloqittaataasunilluunniit paasissutissiineq, pisortani oqartussanik paasissutissanik tunniussisussaataitanermik, Inatsisartut inatsisaanni imaluunniit Inatsisartut inatsisaat malillugu maleruagassat atuutilersinneqartut naapertorlugit peqqussutigineqartumik sumiginnaaneq, aamma

5) § 37 malillugu nakkutilliinermi oqartussanik isertitsinnginneq.

*Imm. 2.* Inatsisartut inatsisaat imaluunniit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu najoqqutassat atuutilersinneqartut akiliisitsisummik aalajangersaanissamut tunngavissiisimappata akiliisitsissut pinerluttulerinermi inatsimmi kapitali 5-imi maleruagassat naapertorlugit inatsisitigut pisinnaatitaasumut pisussaataitaasumullu akileqquneqarsinnaavoq.

*Imm. 3.* Inatsisartut inatsisaannik uannga imaluunniit taanna naapertorlugu maleruagassanik saqqummiunneqarsimasunik unioqqutitsinerit angallat imaluunniit motoorilik nunakkoort atorlugu piliarineqarsimasunut tunngatillugu, angallammik piginnittoq imaluunniit atuisoq akiligassamut akiliisussatut peqquneqarsinnaavoq, naak unioqqutitsineq piaaraluni mianersuaalliorluniluunniit iliornerit pineqartumut tutsinneqarsinnaanngikkaluartoq.

*Imm. 4.* Akuerineqarnermik imaluunniit akuersissummi piumasaqaatinik unioqqutitsineq imaluunniit Inatsisartut inatsisaanni uani aalajangersakkanik imaluunniit taanna naapertorlugu maleruagassanik tunniunneqartunik unioqqutitsineq, akuerineqarnerup imaluunniit akuersissutip atorineqarsinnaanerata killiliiffigineqarneranik kinguneqarsinnaavoq kiisalu pisuni ilungersunartuni imaluunniit pisuni iliuuserisimasanik uteqattaariffiusuni akuersissut atorunnaarsinneqarsinnaalluni.

**§ 40.** Inuk § 39, imm. 1-imi aamma 2-mi taaneqartunik maleruagassanik piaaraluni imaluunniit arlaleriarluni mianersuaalliorujussuarnikkut unioqqutitsisarsimasoq, pissutsit iliuuserisimasat malitsigisaannik inuup pineqartup siunissami illersorneqarsinnaasumik aallaaniarnermik ingerlatsisinnaannginneranik isumaqalersitsisimappata, piniarnermut allagartamik peqarsinnaanermut pissarseqqissinnaanermulluunniit pisinnaatitaaffini annaasinnaavaa. Tamanna aamma atuuppoq aallaaniartilluni piaaraluni imaluunniit arlaleriarluni mianersuaalliorujussuarnikkut inummik allamik ajoqusiisimasutut imaluunniit tamatumunnga navianartorsiortitsisimasutut pisuussuteqartumut.

*Imm. 2.* Inuup piniarnermut allagartamik pissarsisinnaajunnaartitaasup imaluunniit inuup § 15 imaluunniit § 16, imm. 4 naapertorlugu piniarnermut allagartaanik arsaarneqartup, piniarnermut allagartaq kommunip allaffianut tunniutissavaa.

*Imm. 3.* Piniarnermut allagartamik arsaagaaneq pineqaatissinneqarnerup aallartinneranit naatsorsorlugu ukioq ataatsimiit ukiut tallimat tikillugit sivissuseqassaaq, allatulluunniit aalajangiisoqarnissaata tungaanut. Pinerluttulerinermi inatsimmi § 165-imi maleruagassat malillugit ukiut tallimat qaangiunneranni piffissalernerneqanngitsumik piniaqqusaajunnaarneq attatiinnarneqassanersoq nalilersortinniarlugu eqqartuussivimmut suliasanngortitsisoqarsinnaavoq.

**§ 41.** Inatsimmi uani aalajangersakkanik inatsilluunniit una naapertorlugu maleruagassanik aalajangersarneqartunik unioqqutitsineri nakkutilliinermi oqartussat eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 37-mi malittarisassat malillugit angallatinik motoorilinnillu nunakkoortinik kiisalu sakkunik pisanillu arsaarinnissinnaapput.

*Imm. 2.* Umiarsuit nunanit allaneersut piniarnermi aallaaniarnermilu atorineqarsimasut, inatsimmik uannga imaluunniit inatsit una naapertorlugu maleruagassanik unioqqutitsillutik iliortut nakkutilliinermi



oqartussanit tigummigallarneqarsinnaapput. Nakkutilliinermik oqartussaasup suliniutigisaanik tigummigallagaqarneq, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 37, arsaarinnittarnermut tunngasoq, naapertorlugu pissaaq.

*Imm. 3* Iliuserineqartoq pillugu inuk pineqartoq qinnuteqarpat, suliaq piaartumik kingusinnerpaamillu nalunaquttap akunneri 72-it iluini politiit eqqartuussivimmut saqqummiutissavaat taassumalu iliuuserineqartoq akuerineqarsinnaanersoq aalajangiiffigissavaa. Suliaq Kalaallit Nunaata eqqartuussivianut suliaassassanngortinneqassaaq.

**§ 42.** Eqqartuussinerup imaluunniit akiligassiisoqarnissaanik aalajangiinerup kingorna, angallat motoorililluunniit nunakkoort, atortui tamaasa ilanngullugit, § 41 malillugu tigummigallarneqartoq, akiligassiinermut akiligassat arsaarinnissutigineqartullu nalingi suliaassallu suliarineranni aningaasartuutaasut akilerneqarnissaasa imaluunniit akiligassat qularnaveeqqusernissaasa tungaannut aamma § 44 malillugu iliuusissat naammassineqareernissaasa tungaannut tigummigallarneqarsinnaapput. Suliassap inaarutaasumik aalajangiivigineqarnerata kingorna qaammatit marluk qaangiutsinnagit tamanna pinngippat angallat atortullu naammassiniarneqarsinnaapput.

*Imm. 2.* Angallammik atuisimasoq taassuminnga pisinnaatitaanani atuisimappat imm. 1-imiittut maleruagassat atorineqarsinnaanngillat.

**§ 43.** Unioqutitsineq akiliisitsinermiit qaffasinnerusumik kinguneqartinneqassanngitsaq isumaqartoqarpat, Naalakkersuisut nalunaaruteqarsinnaapput, inuk pineqartoq unioqutitsinermi pisuusutut nassuertoq piffissaliunneqartullu erseqqinnerusup ingerlanerani, sivitsuinissap qinnutiginerata kingorna, akiligassap nalunaarummi allanneqartup akilernissaanut piumassuseqarluni nassuerluni, suliaq eqqartuussivimmi suliarineqassanngitsutut aalajangiiffigineqarsinnaavoq. Taamatuttaaq arsaarinnittoqarnissaanik piumasaqaateqarneq, tassunga ilanngullugu pigisanik nalilinnik arsaarinnissinnaaneq, eqqartuussivikkoortitsinngikkaluarluni aalajangiiffigineqarsinnaavoq. Eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi allakkap unnerluussutip imarisassaanut piumasaqaatit pillugit maleruagassat eqqartuussivilersuinissap paarlattuanik akileeqqusissummik tunniussinermut atuuppoq.

*Imm. 2.* Suliani allaffissornikkut suliarineqartuni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi § 347, imm. 1 aamma § 437, imm. 2, nr. 2-3 aamma imm. 3 atuupput.

*Imm. 3.* Akileeqqusissut piffissami eqqortumi akilerneqarpat malersueqqinnissaq atorunnaassaaq.

**§ 44.** Pinerluttulerineq pillugu inatsimmi arsaarinninnermut maleruagassat Inatsisartut inatsisaanni uani aamma atorineqassapput.

*Imm. 2.* Taamaattorli angallat motoorililluunniit nunakkoort atorlugu unioqutitsilluni piniarnermi, piniarnermut atortunik atorineqarsimasunik, angallatip motoorililluunniit nunakkoort pisaanik taakkualuunniit nalinginik arsaarinnittoqarsinnaavoq, mininneqarsinnaappulli pisat unioqutitsinani pisarineqarsimasutut uppernarsarneqarsinnaasut.

*Imm. 3.* Pisuni pisat pillugit paasissutissanik amigartorujussuarnik imaluunniit arlaleriarluni amigartunik paasissutissanik tunniussisoqarsimatillugu, angallammik motoorilik nunakkoort taassumaluunniit nalinganik arsaarinninneq pisinnaavoq.

*Imm. 4.* Inatsisartut inatsisaanni uani maleruagassat atuutilersinneqartut naapertorlugit aalajangersakkanik unioqutitsineq arsaarinninnermik kinguneqarsinnaasoq

aalajangersarneqarsinnaavoq.

**§ 45.** Pisat imaluunniit pisat nalingi imaluunniit taakku ilaannaat arsaarinnissutigineqarpata, arsaarinninnermut atatillugu piniariarnermit allamit pisanut taarsiullugit pisat immikkoortinnissaat nalunaaqutsernissaallu angallammut motoorilimmik nunakkoorummit aamma nakkutilliinermik oqartussaasumit nalunaaqutserneqarnissaat akuerissagaa peqqussutaasinnaavoq. Taama iliornikkut pisat nalingi arsaarinnissutigineqarsimasut pisallu allat akulerussuunneqarsinnaanerat pinngitsoortinneqarsinnaangippat, pisat nalingi arsaarinnissutigineqarsimasut sumiiffimmut aalajangerneqareersumut ingerlanneqassasut angallammut motoorilimmillu nunakkoorummit peqqussutigineqarsinnaavoq.

*Imm. 2.* Kalaallit Nunaata nunakkut aalisarnikkullu oqartussaaffigisaani angallat imaluunniit motoorilik nunakkoortut inissisimappat, pisanik immikkoortiterineq nalunaaqutsiinerlu attatiinnarneqassapput.

**§ 46.** Inatsisartut inatsisaat una imaluunniit taanna naapertorlugu maleruagassat saqqummiunneqarsimasut naapertorlugit akiligassiinerit arsaarinninnerillu, Nunatta Karsianut tunniunneqassapput.

## Kapitali 9

### *Atortuulersitsinermi aamma ikaarsaariarnermi aalajangersakkat*

**§ 47.** Inatsisartut inatsisaat 1. juli 2023-mi atuutilissaaq.

*Imm. 2.* Ilutigisaanik Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 29. oktober 1999-imeersoq kingusinnerusukkut allannguutinik ilaqartoq atorunnaarsinneqarpoq.

*Imm. 3.* Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu maleruagassat atulersinneqartut imaluunniit ingerlatiinnarneqartut, tak. imm. 2, atorunnaarsinneqarnissami imaluunniit maleruagassanik nutaanik taarserneqarnissami tungaannut atuutiinnassallutik.

---

Inatsisartut inatsisaat nr. 60, 25. november 2024 (Akiliisitsilluni aallaaniarnermik aaqqissuussisartunut najugaqartussaataitanermut piumasaqaatip ukiunit marlunnit ukiunut tallimanut sivitsorneqarnera kiisalu qinnuteqarnermi immikkut ittumik akuersinissamut maleruagassat nutarneqarnerat, kiisalu akuersissummik<sup>[1]</sup> qinnuteqarnermi immikkuullarissumik najugarisaq pillugu uppersaasiinissamik erseqqissaaneq) atuutilerfissat pillugit aalajangersakkamik imaattumik imaqarpoq:

## § 2

Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2025-mi atuutilerpoq.

*Imm. 2.* Akiliisitsilluni aallaaniartitsinnaanermut akuersissutinut Inatsisartut inatsisaata atuuttunngornissaa sioqqullugu unioqqutitsisuunngitsumik pissarsiarineqarsimasunut Inatsisartut inatsisaat atuutinngilaq.

---

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik, ulloq 24. marts 2025

**Emanuel Rosing (atsior.)**  
Naalakkersuisoqarfimmi pisortaq

/ Thomas Rassing (atsior.)

[1] Inatsimmi allanngortinneqartumi pineqarput § 10, § 13, imm. 7 aamma § 16a.

**Namminersorlutik Oqartussat**  
Imaneq 4  
3900 Nuuk  
E-mail: nsninatsit@nanoq.gl

Linkit iluaqutaasussat

Kalaallit Nunaanni inatsisinut nalunaarutit  
Namminersorlutik Oqartussat inatsisinut toqqorsiviat  
Naalakkersuisut